

Slutrapport for kampagnen Indførsel af sammensatte produkter fra tredjelande

---

INDLEDNING

Risiko for indførsel af smitsomme husdyrsygdomme til EU-lande

En fødevarer, der indeholder kød, mælk, æg eller andre ingredienser fra dyr, er underlagt en række krav i forhold til indførsel fra lande uden for EU. Der er tale om EU krav. Kravene er opsat fordi varer af animalsk oprindelse potentielt kan udgøre en fare for dyre- og/eller folkesundheden i EU-landene.

Fødevarestyrelsen har gennemført kampagnen for at kontrollere, at reglerne for indførsel fra tredjelande af sammensatte produkter blev overholdt, samt at relevante virksomheder og importører kendte til reglerne.

Beskrivelse og kategorier af sammensatte produkter

Et sammensat produkt er en fødevarer, som indeholder både vegetabiliske ingredienser og forarbejdede animalske ingredienser. Eksempler på sammensatte produkter er:

- Færdigretter med indhold af animalske produkter, f.eks. kødprodukter eller mejeriprodukter, herunder forårsruller, tærter og pizza
- Bouillon
- Kiks, kager og chips
- Dressinger og saucer

For at forebygge udbrud af smitsomme husdyrsygdomme er der nogle regler, som skal overholdes, når der indføres sammensatte produkter fra lande uden for EU.

Overordnet kan sammensatte produkter deles op i tre kategorier, herudover er der nogle undtagelser:

- a) Sammensatte produkter, som skal opbevares på køl/frost for at holde sig
- b) Langtidsholdbare ("shelf stable") sammensatte produkter, som indeholder colostrumbaserede (råmælkbaserede) produkter og/eller forarbejdet kød – uanset mængde
- c) Langtidsholdbare sammensatte produkter, som indeholder forarbejdede animalske produkter¹

Krav ved indførsel

De gældende regler blev indført i 2021. Der er tale om EU-regler, som skal overholdes. Det er kategorien af det sammensatte produkt, som afgør, hvilke regler der er i

---

¹ bortset fra colostrumbaserede produkter og/eller forarbejdet kød, der er omfattet af krav i bilag III til forordning 853/2004 (hygiejneforordningen for animalske fødevarer)

forbindelse med indførsel til EU. Der er krav både til selve det sammensatte produkt, samt til de forarbejdede animalske produkter, som indgår i det sammensatte produkt. Der er krav om, at oprindelsestredjeland skal være godkendt, både hvad angår dyresundhed og restkoncentration², samt krav om EU godkendt oprindelsesvirksomhed. Herudover er der krav til de dokumenter, som skal ledsage et sammensat produkt. Det kan enten være et sundhedscertifikat eller en privat erklæring.

Til slut stilles der krav om offentlig kontrol. Kategorien af det sammensatte produkt er bestemmende for, om kontrollen skal gennemføres på et grænsekontrolsted, eller om kontrollen kan finde sted, når produktet er på markedet ved stikprøvevis kontrol af sendinger ved kontrolbesøg.

Virksomheden kan orientere sig om indførsel af sammensatte produkter fra tredjelande på Fødevarestyrelsens [hjemmeside](#) som opdateres løbende. Herudover kan virksomheder finde oplysninger og vejledning om indførsel af sammensatte produkter fra tredjelande på EU Kommissionens [hjemmeside](#) om *composite products*.

Kampagnens formål

Formålet med kampagnen var at

- vejlede importører forud for kampagnen om reglerne for indførsel af sammensatte produkter fra tredjelande, hvorved kendskabet til regler gældende fra 2021 skulle øges
- kontrollere om reglerne blev efterlevet.

KONKLUSION

Mange virksomheder indfører ulovligt

Blandt de kontrollerede virksomheder, som havde indført sammensatte produkter fra tredjelande, efterlevede 42% af virksomhederne ikke reglerne og de havde dermed indført sendinger ulovligt.

Vejledning gav ikke tilstrækkeligt kendskab til regler

Reglerne for indførsel af sammensatte produkter fra tredjelande er komplekse. Der findes forskellige kategorier af sammensatte produkter, hvortil der er knyttet forskellige krav ved indførsel til EU fra tredjelande. Der stilles krav både i forhold til oprindelsen, land og virksomhed, af de forarbejdede animalske ingredienser, oprindelsen, land og virksomhed, af det sammensatte produkt samt til typen af ledsagende dokumenter. Herudover er der forskel på hvilken type af offentlig kontrol, der skal udføres, herunder Fødevarestyrelsens kontrol på et grænsekontrolsted ved indførsel eller ved stikprøvekontrol i virksomheden.

---

² Der er krav om at tredjelande har en kontrolplan for farmakologisk virksomme stoffer, pesticider og forurenende stoffer i dyr bestemt til fødevarereproduktion, animalske produkter herunder dem der anvendes i sammensatte produkter.

Der blev udført vejledningsaktiviteter forud for kampagnen. Kampagnens resultater indikerer, på trods af vejledningsaktiviteterne, at kendskabet til reglerne hos virksomheder, som indfører sammensatte produkter fra tredjelande, ikke er tilstrækkeligt.

Kampagnen har skabt øget opmærksomhed på reglerne

På baggrund af resultaterne vurderes det, at kampagnen har været berettiget og skabt den ønskede øgede opmærksomhed på regler, som gælder ved indførsel af sammensatte produkter fra tredjelande. Virksomheder kan forsat finde grundlæggende vejledning på Fødevarestyrelsens [hjemmeside](#).

RESULTATER

Antal kontrollerede virksomheder og fordeling

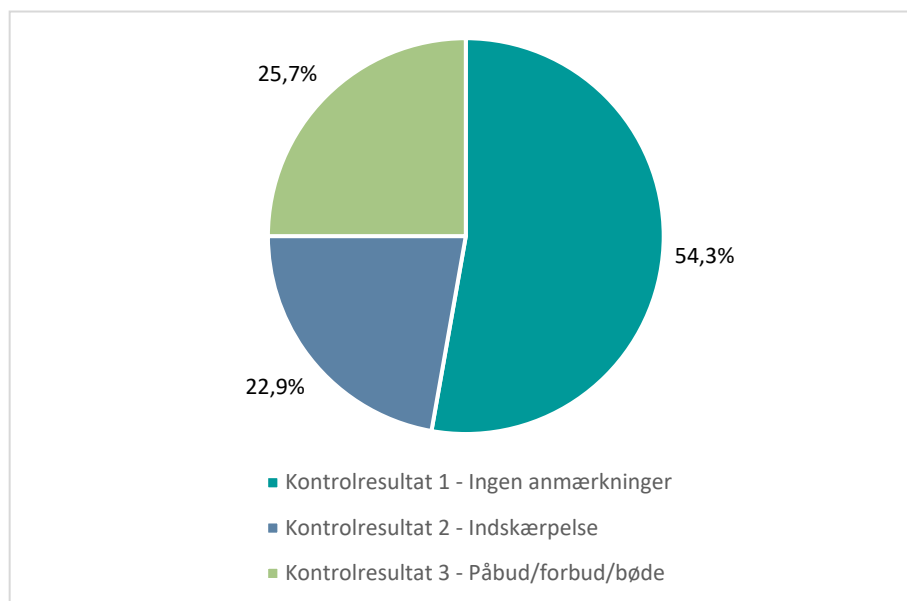
I kampagnen er der lavet kontrol hos 49 virksomheder, som på baggrund af data fra Toldstyrelsen, potentielt kunne have indførsel af sammensatte produkter fra tredjelande. På kontrolbesøg blev det konstateret, at 26 af de 49 virksomheder havde haft indførsel af sammensatte produkter fra tredjelande til konsum. Af de resterende 23 virksomheder, havde fire af virksomhederne indførsel af sammensatte produkter som fødevarerprøver og resten havde ikke indførsel af sammensatte produkter, disse 23 virksomheder var derfor ikke relevante for kampagnen.

42% af virksomhederne indførte sammensatte produkter ulovligt

Af de 26 virksomheder som indførte sammensatte produkter fra tredjelande fik 15 ingen anmærkninger (kontrolresultat 1) og 11 fik sanktioner (kontrolresultat 2 og 3). De 9 virksomheder som fik kontrolresultat 3 fik alle et påbud herunder beslaglagt varer. Den procentvise fordeling af del kontrolresultaterne fremgår af tabel 1 og figur 1.

Tabel 1 Fordeling af del kontrolresultat

Fordeling af del kontrolresultater	Antal sanktioner	Fordeling i procent
Kontrolresultat 1 - Ingen anmærkninger	19	54,3%
Kontrolresultat 2 - Indskærpelse	7	22,9%
Kontrolresultat 3 - Påbud/Forbud/Bøde	9	25,7%

Figur 1 Procentvis fordeling af del kontrolresultater

Virksomhedernes viden om reglerne er mangelfuld

Det er en fødevarevirksomheds ansvar at overholde gældende regler. De 11 virksomheder, som fik sanktioner havde alle ulovlig indførsel af sammensatte produkter. Virksomheder med kontrolresultat 3 havde stadig produkter på lager, som derfor blev beslaglagt under kontrolbesøget. Der var tale om forskellige typer af sammensatte produkter. Både nogle som jf. reglerne skulle have været til offentlig kontrol på et grænsekontrolsted, men også sammensatte produkter hvor der udelukkende var krav om privat erklæring på markedsføringstidspunktet.

Fem af de virksomheder, som havde indført sammensatte produkter ulovligt havde bemærkninger til kontrollen. Virksomhederne gav udtryk for, at de enten ikke havde kendskab til reglerne, eller at de havde kendskab til reglerne, men ikke havde vidst, at det sammensatte produkt var underlagt kravet om offentlig kontrol på et grænsekontrolsted, hvorfor de ikke havde forhånds anmeldt og præsenteret sendingen til kontrol.

Opfølgning på beslaglagte sendinger

Resultater af opfølgende sagsbehandling for de ni virksomheder som fik beslaglagt sendinger fremgår af tabel 2. Én af virksomhederne dokumenterede overfor Fødevarestyrelsen, at den beslaglagte sending overholdte gældende regler for indførsel til EU. Virksomheder som havde sendinger som var ulovligt indført skulle enten destrueres eller videresendes uden for EU.

Tabel 2 Opfølgende sagsbehandling for ni virksomheder med ulovligt indførte sendinger.

	Antal
Beslag ophævet – kunne markedsføres da regler blev dokumenteret overholdt	1
Destruktion af sendinger	6
Videresendelse af sendinger uden for EU	1
Opfølgende sagsbehandling pågår	1

Sammensatte produkter er svære at identificere på KN-Kode

Virksomhederne blev udpeget til kontrol på baggrund af oplysninger fra Toldstyrelsen om de indførte sendingers KN-koder (toldkode) og varebeskrivelse. KN-koder er ikke unikke for sammensatte produkter, og selvom varebeskrivelsen også blev inddraget i udvælgelsen, var det kun 26 ud af de 49 udpegede virksomheder, hvor de indførte produkter reelt hørte under kategorien sammensatte produkter til konsum.

METODE

Vejledningsaktiviteter forud for kontrol

Før kampagnen - i andet halvår af 2022 - udførte Fødevarestyrelsen vejledningsaktiviteter med et nyhedsbrev målrettet importører samt information til brancheorganisationer. Endvidere blev Fødevarestyrelsens hjemmeside om indførsel af sammensatte produkter fra tredjelande opdateret og udbygget.

Fødevarestyrelsen udarbejdede et beslutningstræ og et faktaark, som kunne anvendes som hjælp til at afklare, om en fødevarer er et sammensat produkt eller ej, herudover giver materialet indblik i, hvilke betingelser et sammensat produkt skal leve op til for at kunne indføres lovligt fra tredjelande. Endvidere blev der udarbejdet en skrivbar skabelon af privat erklæringen, samt en vejledning til hvordan privat erklæringen skal udfyldes.

Udpegning og kontrol af virksomheder

Udpegning af virksomhederne skete på baggrund af oplysninger fra Toldstyrelsen om, at virksomheden på baggrund af KN-koder og varebeskrivelser kunne have indført sammensatte produkter fra tredjelande. Det var muligt at udpege 49 virksomheder på baggrund af tilgængelig data. Dette vurderes at være få virksomheder. Af de 49 udpegede virksomheder var 36 virksomheder engros virksomheder og 13 var detail virksomheder, heraf var fire ikke registreret hos Fødevarestyrelsen. Kontrollen blev gennemført fra den 3. juli til 31. december 2023 ved uanmeldte kontrolbesøg.

Fødevarestyrelsen kontrollerede, om den enkelte virksomhed havde indført sammensatte produkter fra tredjelande. Virksomheder med indførsel fik kontrolleret, om de seneste én til tre sendinger var indført efter reglerne. Kontrollen foregik primært som dokumentkontrol. Hvis virksomheden havde de udvalgte sendinger eller dele heraf på lager, blev disse sammenholdt med dokumenterne ved fysisk kontrol. Hvis sendingerne var ulovligt indført, eller der var mistanke om ulovlig indførsel, blev de tilstedeværende produkter lagt under beslag.